

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
6.Bf.74/2013/22. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, 2013. november 13. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A rablás büntette miatt **vádlott** ellen folyamatban lévő büntető ügyben a Fővárosi Törvényszék 2013. január 25. napján kihirdetett 23.B.455/2012/24. számú ítéletét **megváltoztatja**.

vádlottat az ellene rablás büntette (Btk. 321. § (1) és (5) bekezdés b) pont) miatt emelt vád alól **felmenti**.

sértett által előterjesztett polgári jogi igényt egyéb törvényes útra utasítja.

Az eljárás során felmerült 539.307 (Ötszázharminckilencezer- háromszázhet) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Egyebekben az elsőfokú ítélet bűnjelekre vonatkozó rendelkezéseit helybenhagyja.

Indokolás:

A Fővárosi Törvényszék a 2012. január 25. napján kihirdetett 23.B.455/2012/24. számú ítéletével **vádlottat** a Btk. 321. § (1) bekezdésébe ütköző és az (5) bekezdés a./ pontja szerint minősülő bűnsegédként elkövetett rablás büntette miatt 7 évi fegyházbüntetésre és 7 évi közügyektől eltiltásra ítélte. A vádlott által előzetes fogvatartásban, illetve házi őrizetben töltött időt a kiszabott szabadságvesztés tartamába beszámította. Ennek során megállapította, hogy egynapi előzetes fogvatartatás egynapi szabadságvesztésnek, míg négy nap házi őrizet egynapi szabadságvesztésnek felel meg. A vádlottat kötelezte kártérítés címén 10.000.000 forint és ennek a kifizetés napjáig járó évi törvényes kamatainak megfizetésére **sértett** magánfél részére, továbbá 600.000 forint eljárási illeték megfizetésére. Rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelekről, melyek lefoglalását megszüntette, azokat részben az iratok között rendelte kezelni, illetve megsemmisítésüket rendelte el. A vádlottat kötelezte 520.807 forint bűnügyi költség megfizetésére, míg a fennmaradó 18.500 forint tekintetében megállapította, hogy azt az állam viseli.

Az elsőfokú tárgyaláson jelenlévő ügyész az ítéletet tudomásul vette, a vádlott és védője felmentés érdekében jelentettek be fellebbezést.

A vádlott védője csatolta a fellebbezésének részletes indokolását, melyben kifejtette, hogy az elsőfokú ítélet felderítetlen, és iratellenes, illetve az elsőfokú bíróság tényből további tényre helytelenül következtetett, ezért az megalapozatlan. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének sem tett eleget teljes körűen. Részletes indokát adta álláspontjának, melyben arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság csupán egy hipotézisre alapozta ítéletét, mely szerint a vádlott ismeretlenül maradt társaival elhatározták, és eltervezték, hogy a sértettől akár erőszakkal is megszerzik a pénzt, ezt azonban bizonyítékok nem támasztják alá. Felhívta a figyelmet arra, hogy a térfigyelő kamerák felvételei a sértett előadását nem igazolták, továbbá felderítetlen maradt az is, hogy van-e összefüggés a sértett által állított esemény és a ... úti pénzváltóban **tanú1** által beváltott pénz között. Véleménye szerint minden alapot nélkülöz az ítélet azon megállapítása, hogy a sértettől elvett 10.000.000 forint került ekkor beváltásra. Kifogásolta, hogy a vádlott által előadott azon tény, hogy a cselekmény elkövetése idején kórházban tartózkodott megfelelően nem került igazolásra, jogsegély keretében a kórház nem került megkeresésre, az elsőfokú bíróság megelégedett a rendőrség által adott kétsoros tájékoztatással, mely szerint a vádlott kórházi nyilvántartásban nem szerepel. Ugyanígy hiányként értékelte a mobil kommunikáció és a telefonos forgalmazás kapcsán, hogy a telefonszámok olyan személyekhez köthetők, akik egyébként bűnözői körökben ismertek, azonban nem **vádlotthoz**. Kifogásolta, hogy semmi sem bizonyítja a sértett ellentmondásos vallomását kívül azt sem, hogy a rablás fegyveresen történt. Felhívta a figyelmet arra, hogy a sértett e körben nyilatkozott. Helytelen ténybeli következtetésnek találta az elsőfokú ítélet azon megállapítását, hogy a vádlott közreműködött volna a sértett sérelmére elkövetett bűncselekmény megvalósításában, illetve, hogy a bűncselekményt a vádlott szervezte volna. Indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az ítélet tényállását egészítse ki, helyesbítse, állapítson meg eltérő tényállást a bizonyítékok helyes mérlegelésével, és a vádlottat az ellene emelt vád alól bizonyítottság hiányában mentse fel. Amennyiben a bíróság csak bizonyítás felvétele útján látna erre lehetőséget, indítványozta tárgyalás tartását, majd ezt követően a védenccé felmentését. Amennyiben a megalapozatlanság a másodfokú bíróság álláspontja szerint nem küszöbölhető ki, úgy az ítélet hatályon kívül helyezésére tett indítványt.

A vádlott új meghatalmazott védője szintén előterjesztette fellebbezése írásbeli indokolását, melyben a korábbi védő által előterjesztetteket is fenntartotta. Elsődleges indítványa arra irányult, hogy a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet, az indokolási kötelezettség hiánya miatt helyezze hatályon kívül, és az elsőfokú bíróságot utasítsa új eljárás lefolytatására. Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet legnagyobb hiányossága, hogy nem adott számot arról, hogy milyen tények alapján állapította meg a bűncselekmény elkövetése tekintetében a tettesek, és **vádlott** közötti kölcsönös tudattartalmat. Álláspontja szerint bár voltak adatok, hogy az egyik tettes és **vádlott** között volt valamilyen kapcsolat, azonban annak tartalmára semmilyen bizonyíték nem áll rendelkezésre. Kiemelte, hogy az elsőfokú ítélet tényállása nem tartalmaz arra nézve megállapítást, hogy a fegyveres rabláshoz a vádlott milyen cselekvőséggel járult hozzá, illetve hogy a büntetőjogi felelőssége, a részesi elkövetés megállapítása milyen bizonyítékokon alapszik. Álláspontja szerint

az elsőfokú bíróság lényegében a sértett ellentmondásos vallomására alapozta ítéletének tényállását, amelyet a további bizonyítékok nem támasztanak alá. Álláspontja szerint nem értékelhető kétséget kizáró bizonyítékként az ismeretlen telefonáló bejelentése, illetve kétséges a rablás minősített esetének a megállapítása is, mivel a fegyveresen elkövetett rablást kizárólag a sértett vallomása alapozta meg.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.636/2012/3. számú átiratában az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt. Álláspontja szerint az eljáró törvényszék a perrendszerű eljárásában ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, és mérlegelési jogkörében állapította meg a tényállást, amely csak egy szám elírás miatt szorul pontosításra. Véleménye szerint az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére, helyesen minősítette cselekményét és vele szemben a büntetési célok elérésére alkalmas büntetést szabott ki.

A másodfokú nyilvános ülésen a vádlott védője perbeszédében fellebbezését és annak indokait továbbra is fenntartotta. Kiemelte, hogy továbbra is fenntartja azt az álláspontját, hogy az ítélet legnagyobb hiányossága, hogy úgy állapít meg szándékegységet a bűncselekmény tetteseire és a vádlott, mint részes között, hogy nem jelöli meg azokat a bizonyítékokat, amelyek ezt alátámasztanák. Véleménye szerint e hiányosságot nem pótolja a megvizsgált bizonyítékok felsorolása, amelyek egymással is több tekintetben ellentmondásban állnak. Kifejtette, hogy csak akkor lehet közvetett bizonyítékok alapján felelősséget megállapítani, ha kizárható, hogy a bűncselekmény elkövetése másként történt. Jelen esetben azonban ez nem állapítható meg. sértett vallomása - mely több tekintetben ellentmondásos - nem alkalmas a vádlott büntetőjogi felelőssége megállapítására. Elsődlegesen védence felmentésére, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezésére, és új eljárás lefolytatására tett indítványt.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészségnek a másodfokú nyilvános ülésen jelenlévő képviselője az átiratában foglaltakat fenntartotta. Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet felülbírálatra alkalmas, az ítélet tényállása alapján az eljáró törvényszék helyesen következtetett a vádlott bűnösségére, és törvényesen minősítette cselekményét. Jogi álláspontja szerint a vádlott cselekményének elbírálásakor a hatályos büntető törvénykönyv szabályait kell alkalmazni, figyelemmel arra, hogy az új Btk. annak kedvezőbb megítélését teszi lehetővé a kedvezőbb feltételes szabadság kedvezményére vonatkozó rendelkezései miatt. Indítványozta ezért annak megállapítását, hogy a vádlott cselekménye a Btk. 365. § (4) bekezdés b./ pontjába ütköző rablás büntetnének minősül. Álláspontja szerint a vádlott felmentésére irányuló indítványok a felülmérlegelés tilalmára figyelemmel eredményre nem vezethetnek, és nem értett egyet azzal sem, hogy az ítéletet megalapozatlansága miatt hatályon kívül kell helyezni. Indítványozta az elsőfokú ítélet tényállásának pontosítását követően annak helybenhagyását.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a Be. 348. § (1) bekezdése alapján teljes terjedelmében felülbírált. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az

eljárási szabályokat betartotta. A rendelkezésére álló bizonyítékokat beszerezte, azokat ítéletében felsorolta. Ítéletének tényállását lényegében **sértett** vallomására alapozta és nem fogadta el a vádlott több tekintetben ellentmondó, illetve a bizonyítás menetéhez igazodó védekezését, illetve vallomását. Megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság lényegében közvetett bizonyítékok alapján állapította meg ítéletének tényállását. Az eljárás során a közvetett bizonyítékokon kívül egyéb bizonyítékokat nem sikerült beszerezni.

Az elsőfokú bíróság ítéletében azt róta a vádlott terhére, hogy - álláspontja szerint - ismeretlenül maradt társaival megállapodott abban, hogy **sértett** pénzváltás ürügyén egy kevésbé forgalmas helyre csalják, ahol akár erőszakkal is megszerzik tőle a pénzváltásra szánt pénzt. Ennek során értékelte **sértett** vallomását, aki előadta, hogy a vádlottat ... néven ismerte, több alkalommal váltott részére, illetve ismerősének pénzt. 2010. április 27-én a 10.000.000 forint euróra történő átváltását beszéltek meg, majd másnap az átváltásra szánt pénzt tőle fenyegetéssel elvették. Előadta, hogy a helyszínen a vádlottat látta, és kifejtette, hogy véleménye szerint részt vett a cselekmény elkövetésében, azt minden bizonnyal ő szervezte, mivel ezután már nem volt elérhető az általa ismert telefonszámon.

A bíróság bizonyítékként értékelte a vádlottnál megtalált pénzváltásról szóló bizonylatot, amely közel olyan összegű pénz euróra történő váltásáról szólt, amelyet a **sértettől** eltulajdonítottak, és értékelte a nyomozati iratok között található mobil híváslisták eredményét. A bizonyítékok értékelését ítéletének 17. oldal utolsó előtti bekezdésében foglalta össze, melyben megállapítja, hogy az általa megvizsgált bizonyítékok - **sértett**, **tanú2** és **tanú3** tanú vallomásai, a vádlottnál talált pénzváltásról szóló bizonylat, híváslisták adatai - kerek egészé állnak össze. A vádlott tud és szervezi a nagy összegű pénzváltást, ott van a helyszínen, **tanú1** a pénzváltó híváslistája szerint 2010. április 28-án hívja a pénzváltót a cselekmény után, egy perccel azelőtt a bűncselekmény helyszínén cellázik. Mindezek alapján megállapítja, hogy a pénzváltót még a helyszínről hívja, amikor még együtt van **vádlottal** és lényeges körülménynek tartja, hogy a vádlotti szám a cselekmény elkövetése után a **sértett** számára már nem elérhető. A 18. oldal alulról a 2. bekezdésében a bíróság rögzíti, hogy „jelen ügyben feltárt bizonyítékok egymásra épülnek, zárt logikai láncot alkotnak, amelyek a vádlott bűnösségének irányába hatnak, így a bíróság a vádlott bűnösségét kétséget kizáróan megállapíthatónak találta”.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a vádlott és védője által az ítélet megalapozatlansága miatt, a vádlott felmentése érdekében bejelentett fellebbezés alapos.

A másodfokú bíróság alaposnak találta a vádlott védőjének azon hivatkozását, mely szerint az elsőfokú eljárásban nem sikerült olyan bizonyítékot feltárni, amely a vádlott, illetve a rablás tettesei között kimutatható szándékegységet bizonyítanak. Az ítéletábra álláspontja szerint még ha a **sértett** vallomásnak elfogadása esetén - amely e körben közvetlen bizonyíték -meg is állapítható, hogy a vádlottat látta a

helyszínen, ítéleti bizonyossággal nem vonható le következtetés arra vonatkozóan, hogy közreműködött volna, vagy szervezte volna a rablást. Nem zárható ki ugyanis, hogy a tettesek önállóan cselekedtek.

A rablás tettesei, illetve a rablás után a pénzt beváltó személy beazonosítása sikertelen maradt. Az elsőfokú bíróság **tanú1** mobiltelefonjáról, illetve a pénzt beváltó személy e néven történő azonosításáról tesz említést, azonban a felismerésre bemutatás eredményt e körben nem hozott. **tanú2** nem ismerte fel sem a vádlottat, sem a román hatóságoktól **tanú1**ről beszerzett képen azokat a személyeket, akik a pénzváltásban részt vettek. A sértettnek bemutatott személy sem volt azonos a nála pénzt korábban váltó személlyel. (Ítélet 18. oldal 4. bekezdés)

Az elkövetés során használt telefonszámok a vádlotthoz egyértelműen nem köthetőek. A SIM kártyákat az ügyel összefüggésbe nem hozható személyek vásárolták. A vádlott, a tőle lefoglalt telefonkészülékekben nem használta a ... telefonszámú SIM kártyát, amellyel a sértettel az ítélet megállapítása szerint a kapcsolatot tartotta. (nyomozati iratok I. kötet 395. és II. kötet 955. számú iratok). Mindezek miatt önmagában a telefonok mozgása - azok beazonosításának hiányában - nem alapozhatja meg a vádlott bűnösségének megállapítását.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a vádlottnál megtalált pénzváltásról szóló bizonylat önmagában nem alkalmas részesi magatartására történő következtetésre. Kiemelendő, hogy a bizonylaton szereplő összeg nem egyezik pontosan azzal, amely a sértettől eltulajdonításra került, nem lehet ezért bizonyosan arra következtetni, hogy a sértettől elvett pénz beváltásával kapcsolatban keletkezett.

Az elsőfokú bíróság további, a vádlott bűnösségét alátámasztó tényként értékelte ellentmondásos vallomását és azt, hogy megszüntette elérhetőségét a sértett irányába. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az ellentmondásos vallomás illetve a kapcsolat megszakításának ténye nem alkalmas a logikai lánc hiányosságainak pótlására. Következménye, hogy a vádlotti vallomás bizonyítékként nem vehető figyelembe, a kapcsolat megszakításának pedig egyéb oka is lehet, éppen a bűncselekménnyől való tudomásszerzés is.

Az elsőfokú bíróság az előzőekben felsorolt közvetett bizonyítékokra és az abból levont következtetések alapján állapította meg a vádlott bűnösségét. Az elsőfokú büntető tanács a bizonyítékok értékelése során figyelmen kívül hagyta az irányadó bírói gyakorlatot, mely szerint a tényállás megállapítása szempontjából a közvetett bizonyíték valamely tény bizonyítására akkor alkalmas, ha a bizonyítandó tényen kívül minden más tény lehetősége kizárt. Ezért ha az ügyben a bűnösség irányába mutató közvetlen bizonyíték nincs a közvetett terhelő bizonyítékok csak arra adnak következtetési alapot, hogy a bűncselekményt a vádlott is elkövethette. (BH. 2003/145. és 1977/484. számon közzétett eseti döntések)

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a rendelkezésre álló közvetett bizonyítékok zárt logikai láncot nem alkotnak, ezért továbbra is felderítetlen maradt az ítélet tényállása, nem került feltárássra, hogy a vádlott milyen kapcsolatban állt a cselekmény tetteseivel, illetve hogy velük szándékegységben járt-e el. Emiatt az elsőfokú bíróság helytelenül, nem a logika szabályai szerint következtetett arra, hogy ítéleti bizonyossággal megállapítható, hogy a vádlott szervezte a vádban írt bűncselekmény elkövetését.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint egy megismételt eljárásban sem pótolhatóak az ítélet hiányosságai, további bizonyítékok beszerzésének lehetősége nem merült fel. A Be. 75.§ (1) bekezdése alapján a bíróságnak egyébként nem is kötelessége ügyészi indítvány hiányában a vádat alátámasztó bizonyítékok beszerzése és megvizsgálása.

Az előzőekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla a Be. 352. § (1) bekezdés b./ pontja alapján helyes ténybeli következtetés alapján az elsőfokú ítélet tényállását eltérően állapítja meg. Ennek során mellőzi az ítéleti tényállásából a 3. oldal 5. bekezdésében tett megállapításokat. Az ítélet tényállása nem tartalmaz olyan egyéb megállapításokat, amely a vádlott büntetőjogi felelősségét megalapozná.

Az előzőekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla **vádlottat** az ellene a Btk. 321. § (1) bekezdésébe ütköző, de az (5) bekezdés a./ pontja szerint minősülő rablás büntette miatt emelt vád alól a Be. 6. § (3) bekezdés b./ pontjára figyelemmel - bizonyítottság hiányában - a Be. 331. § (1) bekezdése alapján felmentette.

A másodfokú bíróság a felmentő rendelkezésére figyelemmel a Be. 335. § (1) bekezdése alapján a polgári jogi igény érvényesítését egyéb törvényes útra utasította és a Be. 339. § (1) bekezdése alapján megállapította, hogy a felmerült bűnügyi költséget az állam viseli.

Az elsőfokú bíróság ítéletének bűnjelekre vonatkozó rendelkezései törvényesek, ezért azokat helyes indokainál fogva a másodfokú bíróság helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla ítélete a Be. 372. § (1) és (2) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2013. november 13. napján

. Mészáros László s.k.

a tanács elnöke

Dr. Török Zsolt s.k.
előadó bíró

Dr. Ujvári Ákos s.k.
bíró